

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202633
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819202633.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v rodinnoprávnej veci starostlivosti o maloletého: Y. T., nar. X.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky: matky: O. V., nar. XX.X.XXXX, bytom L., Za priepasťou XXX/XX a otca: M. T., nar. XX.X.XXXX, t.č. v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, o návrhu M. V., nar. X.X.XXXX, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zveruje maloletého Y. T., narodeného X.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti M. V., narodeného X.X.XXXX, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. M. V. je oprávnený a povinný osobne sa o maloletého Y. T. starať, vychovávať ho, zabezpečovať jeho každodenné potreby, preberať výživné a použiť ho na prospech maloletého, prípadne podať návrh na určenie alebo vymáhanie výživného, spravovať majetok maloletého a zastupovať ho v bežných veciach, spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach, pričom úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

III. Matka je povinná odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku platiť výživné na maloletého Y. T., narodeného X.XX.XXXX vo výške 30,- EUR mesačne, ktoré je povinná poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vopred, vždy do 25. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

IV. Otec je povinný odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku platiť výživné na maloletého Y. T., narodeného X.XX.XXXX vo výške 30,- EUR mesačne, ktoré je povinný poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vopred, vždy do 25. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

odôvodnenie:

1. Dňa 21.6.2019 bol tunajšiemu súdu doručený návrh M. V. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by mu bol maloletý Y. T., narodený X.XX.XXXX odovzdaný do starostlivosti. V návrhu uviedol, že maloletý je jeho brat a navrhovateľ má záujem poskytovať svojmu bratovi osobnú starostlivosť. Matka maloletého aktuálne nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Dňa 19.6.2019 bol navrhovateľ kontaktovaný pracovníkmi Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z dôvodu aby sa dostavil do domácnosti matky, nakoľko bolo treba riešiť situáciu ohľadom maloletého Y. Tam sa dozvedel, že bol potrebný zásah policajnej hliadky a že matka maloletého odmietla vykonať dychovú skúšku. Podľa úradného záznamu PZ Nitrianske Pravno matka maloletého javila známky požitia alkoholu, padala na zem a mala problém vstať. V domácnosti sa nachádzal aj pán C. mladší, ktorý tiež javil známky požitia alkoholu. Navrhovateľ má vedomosť, že matka maloletého požíva alkoholické nápoje

a podobné situácie sa opakujú, čo nie je pre maloletého dobré. Maloletý sa po tejto situácii vyjadril, že nechce ostať v dome bývať a radšej chce ísť hocikde inde.

2. Súd neodkladným opatrením zo dňa 28.6.2019 nariadil, aby maloletý Y. T. zostal v starostlivosti svojho brata M. V.. Súd zároveň začal konanie vo veci zverenia maloletého Y. T. do náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Otec maloletého v písomnom vyjadrení súhlasil so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti M. V.. Matka maloletého sa v konaní písomne nevyjadrila.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Rodičia maloletého sa pojednávaní nezúčastnili, predvolanie na pojednávanie mali riadne doručené. Svoju neprítomnosť vopred písomne ospravedlnil len otec maloletého. Súd preto pojednával v neprítomnosti rodičov a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a listinnými dôkazmi.

5. Navrhovateľ uviedol, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej starostlivosti. Maloletý je jeho brat a momentálne nemá kam inam ísť. Matka sa o maloletého zaujíma, telefonuje mu, občas príde na návštevu. Matka maloletého sa snaží zlepšiť si situáciu, avšak potrebuje odbornú pomoc alebo poradenstvo. Odkedy je maloletý u neho, matka mu zatiaľ žiadne peniaze na výživu maloletého neposlala. Navrhovateľ prihlásil maloletého na ZŠ na Ulici Sama Chalupku v Prievidzi. Maloletý je tam spokojný a rýchlo si tam zvykol.

6. Súd ďalej vykonal dokazovanie týmito listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 18P/5/2018, šetrenie pomerov maloletého zo dňa 26.6.2019, predbežná správa Centra pre deti a rodiny Prievidza, úradný záznam zo dňa 19.6.2019, úradný záznam OR PZ Prievidza zo dňa 19.6.2019, správa ZŠ Lazany, odpis registra trestov M. V., výsledky lustrácie v SP, úradný záznam zo šetrenia pomerov maloletého zo dňa 12.9.2019.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní konštatoval, že bolo vykonaných viacero šetrení pomerov maloletého, naposledy deň pred pojednávaním. Bytové pomery navrhovateľa sú solídne, sú vhodné na starostlivosť o maloletého Y.. Brat maloletého pracuje brigádne, rovnako je zamestnaná aj jeho priateľka. Maloletý je u svojho brata spokojný. Matka sa snaží s maloletým telefonicky kontaktovať. Úrad sa snažil vykonať šetrenie pomerov aj u matky maloletého na jej adrese v Lazanoch, boli tam viackrát ale na zvonenie nikto neotváral. Úrad je za to, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti pánovi V. M. V. vybavil maloletému školu v Prievidzi, ktorú má maloletý len 5 minút od svojho bydliska a zároveň si podal žiadosť o pridelenie nájomného bytu. Kolízny opatrovník zároveň vzhľadom na okolnosti navrhol zrušiť dohľad nad výchovou maloletého.

8. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

9. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec

rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd

13. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

14. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

15. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že situácia maloletého je dlhodobo problematická. Ešte dňa 6.12.2012 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, nakoľko matka nemala vytvorené

vhodné podmienky pre maloletého. Neskôr, keď si ich upravila, bola ústavná starostlivosť nad maloletým dňa 3.9.2013 zrušená. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 14P/59/2016 zo dňa 17.1.2017 bolo nariadené výchovné opatrenie, ktorým bola maloletému a matke uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 18P/5/2018-30 zo dňa 7.3.2018 určil súd nad výchovou maloletého dohľad na obdobie jedného kalendárneho roka. Dohľad však neplnil účel. Matka maloletého vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Následkom toho sa správa nezodpovedne a nedokáže riadne zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Nespolupracuje so základnou školou, ktorú maloletý navštevuje ani s ostatnými inštitúciami, ktoré vyvíjali snahu pomôcť matke v jej situácii. Otec maloletého sa stále nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Po tom, čo bol maloletý odobratý matke, faktickú starostlivosť o neho vykonáva jeho plnoletý starší brat M.I. Brato maloletého býva v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou a ich dvomi maloletým deťmi. Je dobrovoľne nezamestnaný, vykonáva brigádnickú činnosť na stavbe. Jeho priateľka pracuje v bare v Nitre. Podmienky v domácnosti sú dostačujúce na uspokojovanie potrieb maloletého. V starostlivosti navrhovateľa o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletý má u svojho brata vytvorené vhodné podmienky a sám prejavil vôľu tam zostať.

21. Z uvedeného možno konštatovať, že záujem maloletého vyžaduje, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Z dokazovania vyplynulo, že jedinou osobu, ktorá je vhodná na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti je navrhovateľ, brat maloletého M.orý spĺňa predpoklady ustanovené § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Bolo preukázané, že má o osobnú starostlivosť o maloletého záujem a dokáže mu ju na potrebnej úrovni zabezpečiť a maloletý má u neho vytvorené vhodné podmienky na napĺňanie svojich potrieb. Medzi maloletým a navrhovateľom existuje pozitívna emocionálna väzba. Navrhovateľ je bratom maloletého a majú spolu dobrý vzťah. Súhlasné stanovisko s návrhom vyjadril aj kolízny opatrovník maloletého. Súd zároveň zobral do úvahy aj názor maloletého, ktorý prejavil záujem byť zverený do starostlivosti navrhovateľa. Z uvedených dôvodov súd rozhodol o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi a zároveň mu vymedzil rozsah práv a povinností k maloletému.

22. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému nezanikla jeho zverením do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd bol preto povinný rozhodnúť aj o rozsahu jeho vyživovacej povinnosti. Otcovi maloletého bola povinnosť platiť výživné na maloletého v sume 30,-EUR mesačne uložená rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7P/56/2015-82 zo dňa 29.1.2016. Súd otcovi maloletého uložil aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa poukazoval toto výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

23. Povinnosť platiť výživné na maloletého bola uložená aj matke. Matka svoje pomery počas konania žiadnym spôsobom nepreukázala. Lustráciou v evidencii Sociálnej poisťovne bolo zistené, že momentálne matka maloletého nepoberá žiaden príjem zo zamestnania ani dôchodok. Matka súdu neuviedla, akým spôsobom si zabezpečuje príjmy na svoje živobytie. Aj keď nemá oficiálny príjem, stále si však dokáže zabezpečiť dosť prostriedkov na zakúpenie alkoholických nápojov. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že nie je dôvod aby matka platila nižšie výživné ako otec maloletého a zaviazal ju platiť výživné v sume 30,-EUR mesačne. Toto výživné bude povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

23. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol zrušiť dohľad, ktorý bol určený nad výchovou maloletého uznesením tunajšieho súdu č.k. 18P/5/2018-30 zo dňa 7.3.2018. Súd konštatuje, že nebolo potrebné rozhodovať o zrušení tohto dohľadu, keďže ten bol určený len na obdobie jedného kalendárneho roka, pričom uznesenie, ktorým bol určený nadobudlo právoplatnosť 1.5.2018 a dohľad teda zanikol dňa 1.5.2019.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.